

Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ UNII EUROPEJSKIEJ
(trzecia izba)
z dnia 23 października 2013 r.

Sprawa F-39/12

BQ
przeciwko
Trybunałowi Obrachunkowemu Unii Europejskiej

Służba publiczna — Urzędnik — Sprawozdanie z oceny — Mobbing — Odszkodowanie —
Dopuszczalność — Termin

Przedmiot: Skarga wniesiona na podstawie art. 270 TFUE, znajdującego zastosowanie do traktatu EWEA na mocy jego art. 106 a, w której BQ żąda, po pierwsze, stwierdzenia nieważności decyzji odmownej z dnia 7 grudnia 2011 r. w sprawie jego zażalenia z dnia 26 kwietnia 2011 r. złożonego w związku z odmownym rozstrzygnięciem wniosku o pociągnięcie Trybunału Obrachunkowego Unii Europejskiej do odpowiedzialności z uwagi na niezgodne z prawem zachowanie wobec strony skarżącej, a po drugie, zasądzenia od Trybunału Obrachunkowego odszkodowania i zadośćuczynienia za rzekome spowodowanie szkody i krzywdy poprzez to niezgodne z prawem zachowanie.

Orzeczenie: Trybunał Obrachunkowy Unii Europejskiej wypłaci BQ 2000 EUR. W pozostałym zakresie skarga zostaje oddalona. Każda ze stron pokrywa własne koszty.

Streszczenie

1. Skargi urzędników — Termin — Wniosek o odszkodowanie skierowany do instytucji — Dochowanie rozsądnego terminu — Długość i rozpoczęcie biegu terminu (statut Trybunału Sprawiedliwości, art. 46; regulamin pracowniczy, art. 90)

2. Skargi urzędników — Skarga o odszkodowanie i zadośćuczynienie — Zarzuty — Niezgodność z prawem decyzji organu powołującego niezaskarżonej w terminie — Niedopuszczalność (regulamin pracowniczy, art. 90, 91)

3. Urzędnicy — Pozaumowna odpowiedzialność instytucji — Zawinione działanie administracji — Pojęcie — Konflikt między urzędnikiem a jego przełożonym — Zaliczenie — Przestanki

4. Urzędnicy — Prawa i obowiązki — Dochodzenie wewnętrzne dotyczące zarzucanego mobbingu — Prawo osoby, która złożyła skargę do bycia wysłuchaną i do dostępu do akt dochodzenia — Granice (regulamin pracowniczy, art. 12a, 24, 26)

1. W braku obowiązującego uregulowania odnośnie do terminu złożenia wniosku o odszkodowanie w ramach stosunku pracy łączącego urzędnika z zatrudniającą go instytucją omawiany wniosek należy złożyć w rozsądnym terminie, który ustala się w świetle okoliczności sprawy.

Ponadto, w braku obowiązującego uregulowania w tej materii, przewidziany w art. 46 statutu Trybunału pięcioletni termin przedawnienia jest istotnym elementem porównawczym dla oceny dopuszczalności wysuwanego przez urzędnika żądania odszkodowawczego, nie stanowiąc jednocześnie sztywnej i nieprzekraczalnej granicy. Należy dodać, że zgodnie ze wspomnianym art. 46, pięcioletni termin przedawnienia rozpoczyna bieg od zdarzenia stanowiącego podstawę szkody lub dokładniej – gdy zostały wywołane powodujące szkodę skutki aktu lub niezgodnego z prawem zachowania lub też poczynszy od pojawienia się powodujących szkodę skutków.

(zob. pkt 38, 39)

Odesłanie:

Trybunał: sprawa 51/81 De Franceschi przeciwko Radzie i Komisja, 27 stycznia 1982 r., pkt 10; sprawa C-282/05 P Holcim (Deutschland) przeciwko Komisji, 19 kwietnia 2007 r., pkt 29

Sąd: sprawa T-144/02 Eagle i in. przeciwko Komisji, 5 października 2004 r., pkt 66, 71; sprawa T-367/08 Abouchar przeciwko Komisji, 27 sierpnia 2009 r., pkt 22, 23

Sąd Unii Europejskiej: sprawa T-157/09 P Marcuccio przeciwko Komisji, 15 września 2010 r., pkt 46, 47

2. Urzędnik, który nie wszczął w terminach przewidzianych w art. 90 i 91 regulaminu pracowniczego postępowania o stwierdzenie nieważności aktu jakoby dla niego niekorzystnego, nie może za pomocą wniosku o odszkodowanie za szkodę spowodowaną przez ten akt naprawić tego zaniechania i stworzyć sobie w ten sposób nowego terminu na wniesienie skargi. Nie może on również powoływać się na rzekomą niezgodność z prawem tego aktu w ramach skargi o odszkodowanie.

(zob. pkt 62)

Odesłanie:

Sąd: sprawa T-547/93 Lopes przeciwko Komisji, 29 lutego 1996 r., pkt 174, 175; sprawa T-81/99 Schuerer przeciwko Komisji, 1 grudnia 1999 r., pkt 31

3. Konflikt między urzędnikiem a jego przełożonym nie może jako taki stanowić przypisywanego administracji niezgodnego z prawem zachowania, chyba, że wykazana zostanie jej bezczynność w związku z tym, że pozwoliła na pogorszenie się sytuacji szkodliwej zarówno dla funkcjonowania służby, jak i stanu zdrowia będących w konflikcie osób.

(zob. pkt 68)

4. W wypadku gdy postępowania dochodzeniowego, wszczętego na podstawie wniosku urzędnika o udzielenie wsparcia, wraz ze skargą na mobbing, nie można uznać za postępowanie dochodzeniowe przeciwko temu urzędnikowi, ten ostatni może jednak powołać się, na podstawie zasady dobrej administracji, na prawo do bycia wysłuchanym w odniesieniu do dotyczących go okoliczności, o ile decyzja oddalająca wniosek o udzielenie wsparcia w związku z podnoszonym mobbingiem może wiązać się z ciężkimi konsekwencjami, ponieważ czyny stanowiące mobbing mogą mieć niezwykle destrukcyjne skutki dla stanu zdrowia osoby pokrzywdzonej, a ewentualne uznanie przez administrację istnienia mobbingu może samo w sobie mieć dobroczynny skutek w procesie terapeutycznym i powrocie do zdrowia osoby, wobec której stosowano mobbing.

Jednakże prawo proceduralne do bycia wysłuchanym nie oznacza, że urzędnik, który uważa się za ofiarę mobbingu, ma w każdym wypadku prawo do zapoznania się z pełnym sprawozdaniem z dochodzenia po jego sporządzeniu, skoro w kontekście dochodzenia prowadzonego w sprawie mobbingu, poza szczególnymi okolicznościami, nie jest pozbawiona racji ochrona świadków poprzez zagwarantowanie im anonimowości i poufności wszystkich danych mogących prowadzić do ich identyfikacji, aby, w interesie samych osób składających skargi, umożliwić przeprowadzenie neutralnego i obiektywnego dochodzenia zyskującego na otwartej i szczerzej współpracy ze strony członków personelu, zapobiec jakimukolwiek ryzyku wpływania a posteriori na świadków przez osoby obwinione, a nawet same osoby składające skargę, oraz zachować w ten sposób stosunki pracy sprzyjające prawidłowemu funkcjonowaniu służb.

Natomiast w zakresie, w jakim organ powołujący postanawia oddalić skargę w sprawie mobbingu, opierając się na wnioskach sprawozdania z dochodzenia, urzędnik, który złożył skargę, ma prawo otrzymania informacji na temat powodów zawartych we wnioskach sprawozdania z dochodzenia, co w wypadku gdy powody te nie zostały podane w decyzji organu powołującego, sprowadza się do przekazania mu sprawozdania z dochodzenia w wersji jawnej.

(zob. pkt 72–74)

Odesłanie:

Sąd do spraw Służby Publicznej: sprawa F-42/10 Skareby przeciwko Komisji, 16 maja 2012 r., pkt 46; sprawa F-43/10 Cerafogli przeciwko BCE, 12 grudnia 2012 r., pkt 85, 92, 97, odwołanie w toku przed Sądem Unii Europejskiej, sprawa T-114/13 P